

שלושים שנה להסכם עם ירדן, שלושה עשורים של קרירות

## שלום בלי נורמליזציה

שר החוץ הירדני הצהיר באו"ם כי העולם הערבי מוכן לערוב לביטחון ישראל, אך התנה זאת בהקמת מדינה פלסטינית • ימים לאחר מכן ירדן פעלה ליירוט טילים איראניים שנורו על ישראל • פעולת הקואליציה האזורית הוכיחה עד כמה שיתוף הפעולה הזה הוא קריטי • אולם, גם 30 שנה לאחר חתימת הסכם השלום, היחסים נותרו קרירים: "80% מהציבור שם מתנגד לנורמליזציה עם ישראל"

מאת טל שניידר / 23.10.24

[...]

**ד"ר אופיר וינטר, חוקר בכיר במכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS) באוניברסיטת תל אביב, מציין כי בשני העשורים האחרונים יחסי ישראל-ירדן רחוקים מהחזון של אדריכלי השלום. לדבריו, הנושא הפלסטיני נותר סלע מחלוקת מרכזי, שגורם לחיכוכים בין המדינות – ותחת ממשלת ישראל הנוכחית עוד יותר מאשר בעבר.**

"בירדן יש חשש מפני שאיפות נסתרות – ולעיתים גם גלויות – של גורמי ימין בישראל לגרש אליה את הפלסטינים מהגדה המערבית ולפתור את הבעיה הפלסטינית על חשבונה. ירדן גם עוקבת בדאגה אחרי השחיקה המתמשכת של הסטטוס קוו בהר הבית, ורואה בסירוב הישראלי לייצר אופק מדיני מול הפלסטינים איום פוטנציאלי מתמשך על יציבות ירדן."

וינטר מציין כי ירדן פגיעה יותר מכל מדינה ערבית להתרחשויות בזירה הפלסטינית. "כל מה שקורה בעזה – ועוד יותר בגדה המערבית ובמזרח ירושלים – נתפס בירדן כאיום על הביטחון הלאומי שלה. זה כמובן קשור לתפקידים ההיסטוריים של ירדן, לכך שכמחצית מאוכלוסייתה היא ממוצא פלסטיני ולכך שנתח לא מבוטל בציבור הירדני תומך ב'אחים המוסלמים', ובעצם בחמאס."

"מאחר שהמלך עבדאללה מכיר בחשיבות האסטרטגית של השלום לביטחון הירדני, למשק המים והאנרגיה וליחסיה עם ארה"ב, עד כה הוא מסתפק בצעדים מתונים יותר כדי לפייס את דעת הקהל, להתיישר עם הלך הרוח הציבורי ולהפגין סולידריות עם עזה."

"מאחר שהמלך עבדאללה מכיר בחשיבות האסטרטגית של השלום לביטחון הירדני, למשק המים והאנרגיה וליחסיה עם ארה"ב, עד כה הוא מסתפק בצעדים מתונים יותר כדי לפייס את דעת הקהל"

## באיזה צעדים הוא נוקט כדי להרגיע את דעת הקהל הירדנית?

"בנובמבר 2023, למשל, ירדן החזירה את השגריר בישראל להתייעצויות והודיעה על השעיית 'פרויקט פרוספריטי' (מים תמורת חשמל), שהיה אמור להיחתם בנובמבר 2023 בחסות איחוד האמירויות בוועידת האקלים בדובאי."

"במקביל אנחנו שומעים רטוריקה עוינת משר החוץ הירדני, שמאשים באופן קבוע את ישראל ברצח עם, או מהמלכה הירדנית, שהכחישה את טבח 7 באוקטובר. המלך עבדאללה השתתף באופן אישי בהטלת סיוע הומניטרי לעזה ממסוק ירדני. לאורך השנה האחרונה ערך חיל האוויר הירדני לא פחות מ-122 גיחות להצנחת סיוע הומניטרי בעזה, צעד שנעשה מן הסתם באישור ישראלי שקט."

...

לראיון המלא:

<https://www.zman.co.il/529005/popup/>